

GONIEC ŁÓDZKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

pod kierunkiem **St. Książka**.

Sroda, dnia 27 Grudnia 1905 r.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA mieści się przy ul. Zachodniej № 37 przyjmuje interesantów między godzinami 11 i 1, oraz 6 i 8 wieczorem.

ADMINISTRACJA otwarta jest od godz. 8 — 2 popoł i od 4 — 9 wieczorem. W niedziele i święta otwarta jest od godz. 9 — 2 popoł.

Numer pojedynczy poranny kop. 3, wieczorowy kop. 3.

Telefon 258.

Prenumerata w Łodzi wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50; miesięcznie kopiejek 50. Za odnośnienie do domu kop. 15 miesięcznie. Na prowincyi i w Cesarstwie rocznie rb. 8. Za granicą rocznie rb. 12.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 k. za wiersz lub jego miejsce. Nadesłane 50 kop. Nekrologi i reklamy 15 k. Ogłoszenia zwyczaj. 7 k. Drobne ogłoszenia 1 1/2 kop. za wyraz. Dla poszukujących pracy znaczne ustępstwa.

Ogłoszenia przyjmuje również Biuro Dzienników, Piotrkowska № 103.

Agentury: w Warszawie: Biuro ogłoszeń **G. Ungra i L. i E. Metz i Ska**, w Pabianicach, Księgarnia **Hd. Keila**.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Za artykuły nie oznaczone z góry ceną, honoraryów administracja **wypłacać nie będzie.**

Adres telegraficzny „Łódź Goniec“.

Dodatek Nadzwyczajny.

TELEGRAMY.

—X—

PETERSBURG. Najwyżej został zatwierdzony wniosek gabinetu ministrów, aby polecić ministrowi finansów wypuszczenie krótko terminowych zobowiązań skarbu państwa w walucie rosyjskiej lub zagranicznej, pod tym warunkiem, ażeby suma ogólna nie przewyższała sumy 400 milionów rubli. Zobowiązania te mogą być oddawane bankowi państwa do dyskonta.

Wśród członków ekonomicznej partii postępowej zebrano znaczne fundusze w celu wydawania gazety ludowej; udział przyjmują również przedstawiciele innych partii konstytucyjnych.

Gazeta obliczona jest na 200 tysięcy abonentów i zacznie wychodzić przed nowym rokiem.

PETERSBURG. Naczelnik miasta Petersburga tymczasowo zabronił w mieście i przedmieściach wszelkich zebrań charakteru politycznego i ekonomicznego.

PETERSBURG (P.) Ogłoszono ukaz o zmianie statutu wyborów do sejmu państwowego.

Rozkazano nadać prawo udziału w wybieraniu wyborców do zebrań wyborczych miejskich osobom: 1) posiadającym w mieście prawem własności lub dożywocia nie mniej, niż rok 1, nieruchomości opodatkowaną; 2) mającym nie mniej, niż rok 1, przedsiębiorstwa handlowo-przemysłowe, które wymagają wykupowania świadectwa przemysłowego; 3) płacącym podatek mieszkaniowy nie mniej niż od roku, 4) płacącym od roku podatek przemysłowy zasadniczy, 5) osobom, wynajmującym przynajmniej od roku osobny lokal na swoje imię, wyjąwszy niższą służbę, 6) robotnikom nie mniej niż od roku mieszkającym w miastach, 7) pobierającym pensję lub emeryturę od rządu, lub instytucji ziemskich, miejskich i stanowych.

Wszystkie te osoby korzystają z prawa uczestniczenia w zjazdach miejskich wyborców i uczestniczą w zjazdach właścicieli ziemskich, oprócz osób, wskazanych w statucie wyborów do sejmu, jak również zarządzający majątkami, dzierżawcy.

W zjazdach przedwstępnych uczestniczą administratorowie parafii i domów modlitwy wszystkich wyznań, jeżeli kościół posiada ziemię.

Robotnicy uczestniczą w wyborze wyborców do zebrań miejskich i gubernialnych,

przyczem prawo to nadaje się robotnikom tych przedsiębiorstw, które zatrudniają robotników — mężczyzn najmniej 50. Robotnicy wybierają w przedsiębiorstwach z ogólną liczbą robotników od 50 do 1000 po jednym pełnomocniku, w innych zaś po 1 pełnomocniku na każdy pełny tysiąc robotników. Sejm będzie otwarty po ogłoszeniu przez senat połowy ogólnej liczby członków sejmu.

PETERSBURG. Porządek w Petersburgu nie został naruszony.

Przystąpiło do pracy 22 tysiące robotników.

PETERSBURG. W mieście spokojnie, sklepy otwarte, pociągi przychodzą, robotnicy stopniowo powracają do pracy; wczoraj przystąpiło do robót we wszystkich fabrykach 22000 robotników.

PETERSBURG. Związek narodowy zwraca się do ludności z następującem wezwaniem: nie bacząc na ogłoszone powszechne bezrobocie, ono się nieudało. Drogi żelazne węzła petersburskiego odmówiły przyłączenia się, większość fabryk zastrajkowała niechętnie i to na czas krótki, elektryczność płonie, sklepy targują. Ogłaszając uroczyste bezrobocie, rewolucyoniści przechwalali się, że to nie bezrobocie, lecz początek rewolucyi rosyjskiej, w gruncie rzeczy jednak co się okazało? wezwanie przyjęte zostało bez współczucia, a nawet w niektórych miejscowościach nastąpiło narodowe wzburzenie i nadchodzą wieści, że naród gromi agitatorów. Na cóż więc budzić namiętności, na cóż wywoływać straszny przelew krwi, rzeczą wszak jest wiadomą, że w takich wypadkach cierpią zawsze niewinni.

Zniszczeniu Rosyi mogą być tylko radzi jej wrogowie, nie wierzcie prasie rewolucyjnej, nie przerywajcie robót, nie przyłączajcie się do strejku, uspokójcie jeden drugiego, albowiem rewolucya w chwili obecnej jest niemożliwa.

PETERSBURG. Najwyższym reskryptem nadzwyczajny poseł przy rządzie francuskim. Nelidow, otrzymał order Andrzeja pierwszego wezwania.

PETERSBURG. Z jedenastu okręgów naukowych aż w sześciu wakuują posady kuratorów.

Zwolnieni zostali, zwalniali się, podali się do dymisji, lub też ją otrzymali kuratorowie orenburskiego, odeskiego, wileńskiego i charkowskiego okręgów.

Na takie posady, wakujące w Petersburgu i Moskwie nikt nie zostałznaczony.

PETERSBURG. (R.) Strajk codziennie nieomal dowodzi ogromnych braków w organizacyi. Partya chcących pracować bierze górę.

Zagorzalsi zwolennicy strajku nie mogli wywrzeć wpływu na pracujących.

Zjawiających się członków związku aresztowano.

Wielu z robotników odpowiada, iż teraz nie czas strajkować, gdyż wkrótce zaczną się święta, rodziny zaś ich w nędzy.

Koleje w powiecie Petersburgskim pracują normalnie.

PETERSBURG. Naczelnik miasta z powodu strajków tymczasowo zabronił w mieście i na przedmieściach wszelkich zebrań, mających charakter ekonomiczny lub polityczny.

Ziemstwo petersburskie postanowiło uczestniczyć w najbliższem zjeździe ziemców, i w tym celu wybrało 4 delegatów.

PETERSBURG. „Nasze dni“ zostały zawieszane przez izbę sądowną, a redaktor Orsfiw został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

PETERSBURG. Odbędzie się tutaj wszechrosyjski zjazd przedstawicieli partii porządku prawnego.

PETERSBURG. Dzisiaj, w poniedziałek w nocy, zaaresztowany został cały sztab rewolucjonistów petersburskich w liczbie 49.

Odebrano od nich gotowe plany, dokumenty, piekielne maszyny i broń.

Sztab aresztowano podczas narady.

PETERSBURG. Wznowiono przyjmowa, nie depezesz adresowanych zagranicę.

Jedynie nie przyjmuje się i nie wysyła depezesz w kierunku Moskwy, Rostowa n. D. Charkowa, Samary, Rewla, Rygi, Libawy i Saratowa.

Pozostałe linje działają prawidłowo.

Połączenie telefoniczne z Moskwą zreperowane Kolej carsko-sielska kursuje prawidłowo, na Petersburgsko-Warszawskiej komunikacya przerwana jedynie kursują pociągi, idące do Kijowa lub Rygi.

Na drodze bałtyckiej pociągi dochodzą do Narwy.

Na odbytem w dniu 25 bm. ogólnem zebraniu adwokatów postanowiono bezrobocie adwokatów uważać za nieobowiązkowe. Na zebraniu w fabryce putiłowskiej postanowiono w dalszym ciągu strejkować.

Z powodu wydarzeń moskiewskich przerwano pracę we wszystkich fabrykach rejonu

szlisselburskiego z wyjątkiem fabryki obuchowskiej.

W newskiej fabryce budowy okrętów u skuteczniono wypłatę.

PETERSBURG (P.) Generał Zarubajew mianowanym zostanie dowodzącym wojskami okręgu petersburskiego, generał Miszczenko—dowodzącym wojskami okręgu moskiewskiego.

MOSKWA (R.) O godz. 4 rano rewolucyoniści, którzy zamknęli się w szkole Fidlera, poddali się ostatecznie. Aresztowano 120 ludzi; są między nimi kobiety. Odebrano 15 brauningów, 18 karabinów, mnóstwo sztyletów i 13 bomb. Na propozycję poddania się rewolucyoniści odpowiedzieli wystrzałami i rzucili 2 bomby, które zabiły oficera pułku samogickiego i zraniły 2 żołnierzy. Po pierwszych wystrzałach armatnich rewolucyoniści wywiesili białą chorągiew; strzelanie z armat i kartaczożnic wstrzymano, lecz pośród rewolucyonistów zrodziło się rozdwojenie. Z gmachu znowu zaczęto strzelać. Po 12 strzałach zbiorowych z armat, kartaczożnic i karabinów, rewolucyoniści poddali się, straciwszy w zabitych 5 i w rannych 15. Gdy żołnierze i władze śledcze weszły do wnętrza gmachu, ujrzeni wszędzie barykady, a w osobnym pokoju szpital z rannymi, opatrzonymi już przez oddział sanitarny rewolucyonistów. Aresztowanych odprowadzono pod silnym konwojem do więzienia bez wypadków. Na żądanie policji domy po drodze, po której kroczyli aresztowani byli pozamykane zupełnie, pod karą 500 rubli. Obecnie w domu Fidlera odbywają się poszukiwania broni; właściciel domu ranny. Aresztowano również komitet strajkowy. Kule przebiły domy w kilku miejscach. Sąsiednie domy również ucierpiały. Niektórym rewolucyonistom udało się umknąć przez sąsiednie podwórza, na które dostali się przy pomocy drabin sznurowych. Trzech zatrzymali lokatorzy domu sąsiedniego i oddali w ręce policji. O godz. 3 rano rzucono 2 bomby do gmachu wydziału ochrony, gmach został uszkodzony, jeden człowiek zabity.

Pzez całą noc na Twerskiej ulicy odbywała się wymiana strzałów między zabarykadowanymi a dragonami. Słychać, że są zabici. Dziś w południe na ulicy Twerskiej rewolucyoniści rozbili oficera policji, jadącego dorożką. Dragoni rozpedzili tłum.

Przy bramie tryumfalnej 5 tysięcy rewolucyonistów buduje barykady ze słupów telegraficznych, kamieni, drzwi i okienic. Do drużyny bojowej z domu Chomiakowa strzelał oddział stójkowych, na Sadowej—dragoni sumscy. Takie starcie z dragonami miało miejsce przy klasztorze „Strastnym“. Zabitych z obu stron naliczono 20; liczba rannych niewiadoma. Na jeden tylko punkt przy zarządzie ziemstwa gubernialnego przywieziono do opatrunku 21 osobę. Drużyny, zorganizowane z tłumy przez rewolucyonistów rozbijają policję i oficerów. W gmachu wydziału ochrony wybuchły 2 bomby; zniszczono mnóstwo dokumentów i aktów; zabito 1 żandarma.

Na ulicy Twerskiej i w innych częściach Moskwy, częsta strzelanina między drużynami bojowymi a dragonami; sporo zabitych. W szpitalach dziesiątki rannych. Na Twerskiej ustawiono 2 armaty. Książę Szczerbatów organizuje milicję ludową w celu walki z rewolucyonistami. Banki prywatne otwarto.

Głowa miasta zerwał pertraktacje z komitetem strajkowym, żądającym, aby wszystkie asygnacje na wypłaty przez wszystkie instytucje były przedstawiane komitetowi do zatwierdzenia.

Na kolei jarosławskiej i w innych miejscach obywatele protestują przeciw kolejowemu strajkowi i grożą rozniesieniem kolei, budynków i pobiciem pracujących. W Jarosławiu protest taki wniósł tłum jedenastotysię-

czny, który rozpedził pułk fanagoryjski. Na kolejach: jarosławskiej, niższonowogrodzkiej i kazańskiej rabują wagony, zwłaszcza w produktami. W dniach 23, 24 i 25 cały ruch ustał.

Między placem Strastnym a bramą Tryumfalną, znowu wznoszone są barykady. Żołnierze strzelają z klasztoru Strastnego. Na dzwonicy ustawiono kartaczożnice. Barykady, zburzone granatami, znów są wznoszone przez rewolucyonistów. W szpitalach dziesiątki zabitych. Do przejeżdżających dragonów strzelają z okien. Związek robotników-piekarzy pozwolił piec tylko chleb razowy, który będzie wydawany w pewne godziny. Cały dzień strzelają z armat i kartaczożnic. Od godz. 11 rano zaczęła się strzelanina z armat.

MOSKWA (P.) O godzinie 11 rano przyszedł do Moskwy ze stacji Perowo dr. żel. Moskiewsko-Kazańskiej, specjalny pociąg, wiozący 800 uzbrojonych ochotników; o tym samym czasie w magazynie parowozowym zebrało się 2000 strajkujących, wśród których kilkuset ochotników miało zamiar dokonać napadu na dworzec mikołajewski. Drużyna bojowa ulokowała się w znajdującym nieopodal dworca sklepie spożywczym i zaczęła strzelać do wojska rozstanowionego koło dworca, które z armat rozpoczęło strzelaninę w stronę domu, gdzie mieścił się wyżej wzmiankowany sklep spożywczy.

Około godz. 1 po poł. w sklepie tym wybuchł pożar, i obszerny lokal spłonął doszczętnie; rannych jest dwóch żołnierzy, liczba rannych rewolucyonistów niewiadoma.

Na dworcu mikołajewskim znajdowali się pasażerowie i widząc groźne położenie rozpoczęli strzelaninę obronną. Ruch na kolei mikołajewskiej prawidłowy.

MOSKWA. Tymczasowo ustanowiono liczbę rannych na 200 osób, liczba zabitych niewyjaśniona, szpital ekateryński przepelniony.

W nocy wojska zajmowały barykady, na ulicy Bronnej po rozbiciu magazynu broni Torbocka, położono tam maszynę piekielną która eksplodowała akurat o północy, wybuch spowodował pożar w hotelu „Metropol“, lecz ogień ugaszono; usiłowano zrabować magazyn broni białej Brabieca, dragoni strzelali, zabity jeden i ranny jeden.

W tej chwili okółostawów patryarchalnych przy klasztorze, znowu stawiają armaty, w nocy na nowo budują barykady, które wczoraj zostały zniesione.

Ulica Brzeska roi się od barykad, złożonych ze słupów telegraficznych.

MOSKWA (R.) O godz. 1 minut 15 po południu drużyna bojowa, złożona z 1000 ludzi poszła do walki na Pietrowkę i bulwar Cwietnyj.

KIJÓW. Na kolei południowo-zachodniej pociągi kursują prawidłowo.

MINSK (R.) Aresztowano członków miejscowego komitetu drogi żel. libawo-romeńskiej.

KOWNO. Na dworcu aresztowano miejscowe biuro związku kolejowego. W granicach gubernii kolej libawska stoi.

WILNO (R.) Rozpoczął się strejk powszechny.

JAROSŁAW (P.) W dniu 22 bm. zastrajkowała wologodzka droga żelazna.

SARATOW. Zaaresztowano przeszło stu robotników, z pośród inteligencji. Zastrajkował zarząd kolei rizańsko-uralskiej. Fabryki i zakłady przemysłowe nie strajkują.

KREMENCZUK (R.) Ruchy agrarne w powiecie przybierają postać groźną.

KREMENCZUK. Ruch pociągów przerwany, zastrajkowały kriukowskie warsztaty kolejowe

RIAZAŃ. Strajkujący usiłowali zwolnić aresztantów z więzienia, lecz zostali rozpedzeni przez kozaków.

REWEL. Miasto i powiat ogłoszone zostały jako pozostające w stanie wojennym i podlegają obecnie naczelnikowi dywizji Woronowowi; w mieście spokojnie, większa część sklepów otwarta; zostali zaaresztowani prezes kolejowego komitetu strajkowego, Sołowejczyk, zawiadowca stacji Rewel, Grybanow, dwaj inżynierowie i kilku robotników kolejowych.

ELIZABETGRAD. Poczta i telegraf są czynne, pociągi pasażerskie nie odeszły.

JURJEW pod. Telegraf został popsuty przez robotników fabryki Komczugińskiej.

TALSEN (R.) Nieporządek usmierzono siłą wojskową. Z powodu silnego ognia karabinowego powstańców, strzelających z okien, trzeba było dać kilka wystrzałów z dział, część miasta zburzono; kilka domów się spaliło.

BORISOGLEBSK. Oficjaliści kolejowi w Borisoglebsku zastrajkowali.

SUMY. Zastrajkowały kolej Charkowsko-Mikołajewska i Biełgorodzko-Sumska.

TAGANROG (P.) Ruch pociągów wstrzymany. Tłum robotników zamknął magazyny i drukarnie.

PORCHOW. Podpalono stację towarową, która zgorzała wraz z 6 wagonami lnu, pociągi kursują.

SYMFEROPOL. W celu rabunku zarżnięto rodzinę Lombrozowa, z sześciu osób złożoną.

CZERNIGÓW. Pobór wojskowy w całej gubernii odbył się spokojnie i został ukończony.

BIAŁYSTOK. Na naradzie delegatów robotniczych, zamiar strajku powszechnego został odrzucony. Dzisiaj wszędzie pracują.

BIAŁYSTOK (R.) Fabryki wstrzymują pracę i zwalniają robotników skutkiem braku zbytu towarów i dużych strat z operacji dawniejszych; większe fabryki po świętach będą pracować 3 dni w tygodniu.

DMITROWSK. W powiecie kromskim spalono majątek ziemski hr. Ribaupierr'ea.

Sprawozdanie giełdowe.

(Telegr. Gońca Łódzkiego)
Petersburg wczoraj:

4 i pół proc. Pożyczka	—	—	—	91,—
4 proc. Renta	—	—	—	77,75
Pożyczka pr. I Em.	—	—	—	102,—
II	—	—	—	283,—
Akc. Banku Woł. Kamsk.	—	—	—	590,—
„ Dr. Żel. poł. Zach.	—	—	—	98,—
„ „ Moskwa Wind. Ryb.	—	—	—	84,—
„ Zakł. putiłow.	—	—	—	84,—
„ „ Mantaszewa	—	—	—	146,—
Pożyczk. chińska	—	—	—	205,—
„ wewn. nowa	—	—	—	92,50